

Door Henk Jongsma, hoofdauteur Op niveau tweede fase

Woorden

Opdracht 1

- 1 Een zin(netje) wordt de naam van een voorwerp, een ding.
- 2 **a** tabel voor de vergelijking van de gebruikte brandstof en de brandstof die nodig is voor de hele vlucht
- b** Als vraag: Hoe gaat het met je?
- 3 Woorden uit het Latijn die eindigen op *-um*, krijgen als meervoud *-a*.
- 4 Nee. Waarschijnlijk worden dit soort fouten altijd al gemaakt (alinea 7).
- 5 Het zijn eigenlijk geen zinnen.
- 6 Hoe het met me gaat? Ik heb een oppepper nodig.

Opdracht 2

Dingzin	Uit welke taal?	Hele zin	Betekenisomschrijving
howgozit	Engels	How goes it	tabel om de hoeveelheid gebruikte brandstof te vergelijken met de hoeveelheid die voor de hele vlucht nodig is
whodunit	Engels	Who has done it	misdaadverhaal, detective
pick-me-up	Engels	Pick me up	drankje om nieuwe energie of zin te krijgen
tiramisu	Italiaans	Tira mi su	zoet nagerecht
vademecum	Latijn	Vade me cum	boek dat bedoeld is als handleiding

Opdracht 3

Zinwoord	Betekenis
waaghals	iemand die roekeloos is, te veel waagt
dwingeland	iemand die zijn wil te veel aan anderen oplegt
brekebeen	iemand die te veel fouten maakt, een knoeier
deugniet	iemand die ondeugend is
weetniet	domoor
schreeuwlelijk	iemand die te veel lawaai, te veel misbaar maakt
slokop	iemand die de gulzig is, te veel eet
klimop	plant die met hechtwortels tegen iets opklimt
hangop	ingedikt melkproduct
flapuit	iemand die ongeremd zegt wat in hem opkomt
sladood	lang mager mens

Opdracht 4

Vergelijk jouw vondsten met die van een paar medeleerlingen. Corrigeer je antwoorden als dat nodig is.

Opdracht 5

- 1 Woorden uit het Latijn die eindigen op *-um*, eindigen in het meervoud op *-a*.
- 2 lumpsum – petroleum – krankjorum – mum – hum

3

Alinea 4	Juiste meervoudsvorm
koukleum	koukleumen
slum	slums
parfum	parfums
kostuum	kostuums

- 4** Laat je uitwerking door een paar medeleerlingen lezen; verwerk hun eventuele commentaar.

Opdracht 6

- 1** Woorden die op *-a* eindigen, eindigen in het enkelvoud op *-um*.

2

Alinea 6	Juiste vorm
lilum	lila
charismum	charisma
horecum	horeca
primulum	primula
colum	cola
vlum	vla
dramum	drama
dilemmum	dilemma
gum	ga
num	na
Cubum	Cuba
Arubum	Aruba
pum	pa
jum	ja

- 3** Laat je uitwerking door een paar medeleerlingen lezen. Verwerk hun commentaar in een verbeterde versie.

Opdracht 7

Let op: Sommige woorden hebben geen meervoud op *-a*.

Woord	Meervoud op <i>-ums</i>	Meervoud op <i>-a</i>
referendum	referendums	referenda
memorandum	memorandums	memoranda
album	albums	--
medium	mediums	media
herbarium	herbariums	herbaria
centrum	centrums	centra
symposium	symposiums	symposia
spectrum	spectrums	spectra
lustrum	lustrums	lustra
datum	datums	data
ultimatum	ultimatums	--
visum	visums	visa
laboratorium	laboratoriums	laboratoria
stadium	stadiums	stadia
jubileum	jubileums	jubilea
museum	museums	musea

Opdracht 8

Let op: Sommige woorden hebben geen meervoud op *-i*, andere hebben geen meervoud op *-ussen*.

Woord	Meervoud op <i>-ussen</i>	Meervoud op <i>-i</i>
prospectus	prospectussen	--
syllabus	syllabussen	syllabi
chemicus	--	chemici
politicus	--	politici
criticus	--	critici
cyclus	cyclussen	cykli
doctorandus	doctorandussen	doctorandi
scepticus	--	sceptici
examinandus	--	examinandi
graficus	--	grafici

Opdracht 9

- Zijn column gaat niet over een actueel verschijnsel.
- De inhoud van zijn column is niet polemisch.